

ARİSTOTELES’TE İYİ YAŞAM, KENDİNE YETERLİLİK VE KÖLELİK

Çiğdem YAZICI*

Öz: Aristoteles’in iyi yaşam felsefesi onun siyaset felsefesinde önemli bir yere sahipken, kölelik anlayışıyla çok ilişkili olarak incelenmez. Oysa kölelik anlayışının yakından incelenmesi, onun iyi yaşamı mümkün kılacak bir siyasi yapı olarak kent-devlet teorisinde kilit rol oynadığını gösterir. *Politika*’da en iyi yaşam olarak gördüğü teorik yaşamı mümkün kılabilme için kurumsal olarak köleliği adil gösteren bir savunma geliştirir. Bu savunmada kullandığı gerekçelerin odak noktası “kendine yeterlilik”dir. Buna göre hem muhakemede hem kendini yönetmede kendi kendisine yeten kişi özgür ve “tam insan” olmuştur, yetemeyen ise yönetilmeye ve köleliğe uygun dolayısıyla “tam olmamış veya tamamlanmamış insandır”. Bu sebeple, makale ilkin iyi yaşamın, ikinci olarak siyasi devlet yaşamının, üçüncü olarak da köleliğin ve özgürlüğün “kendine yeterlilik” ile ilişkisine odaklanarak eleştirel bir inceleme sunar. Bu sayede, Aristoteles’te önceden varsayılan bir doğal kölelik anlayışı olmadığını; mutluluk ve siyasi yaşam ilişkisi adına kurumsal olarak köleliğin gerekliliğini savunduktan sonra, köleliği adil gösterebilmek için zor kullanımı gerektirmeyen “doğal” kölelik anlayışını bilhassa geliştirdiğini görebiliriz. Dahası belli etnik halkların karakter özelliklerine göre köleliğe doğal olarak uygun oldukları fikrini de bu düşüncenin ardından geliştirir. Sonuçta, Aristoteles’in kölelik anlayışındaki etnik ayrımların biyolojik temelli özcü bir ırkçılık ile yapılmaması da insanlığının tam olması için kendi kendine yetmesi beklenen normatif bir insan anlayışıyla yapıldığını söyleyebiliriz.

Anahtar Kelimeler: Aristoteles, iyi yaşam, kendine yeterlilik, kölelik, *ethnos*

GOOD LIFE, SELF-SUFFICIENCY AND SLAVERY IN ARISTOTLE

Abstract: Although Aristotle’s theory of good life takes an important place in his political theory, it is not examined thoroughly in relation to his account of slavery. A close reading of this account shows us that it plays a significant role in his theory of city-state funding the theoretical life. In *Politics*, he defends natural slavery without force as just and institutionally necessary to provide

* Doç. Dr. | Assoc. Prof.

Üsküdar Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Felsefe Bölümü, Türkiye | Üsküdar University, Faculty of Humanities and Social Sciences, Department of Philosophy, Turkey

yazici3@gmail.com

Orcid Id: 0000-0002-9761-5241

Yazıcı, Ç. (2021). Aristoteles’te İyi Yaşam, Kendine Yeterlilik ve Kölelik, *Kilikya Felsefe Dergisi* (1), 1-17.